

Инклюзивті білім беруді дамытудың қазіргі заманғы тәсілдері мен перспективалары

Жумабеков Асхат Советханович,

PhD докторанты (Білім беру), Ювяскюля университеті, Финляндия,
Физика пәні мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінің жетекшісі, физика пәні мұғалімі
«Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ «Семей қаласындағы физика-математика бағыттағы
Назарбаев Зияткерлік мектебі»
Қазақстан Республикасы Президентінің «Болашақ» халықаралық шәкіртақысының тұлғегі

Баланың өзіне сенімді болуы

Құрбыларымен сөйлесуі

Мүгедектердің проблемаларын түсіну, әлеуметтік жүйені жақсарту

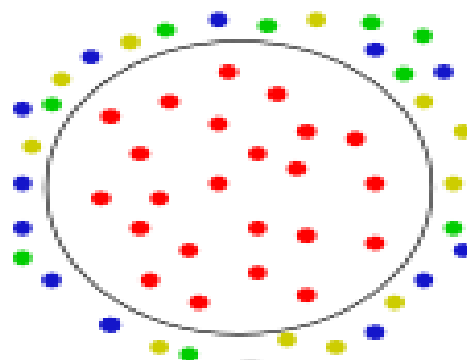
Инклюзивті оқыту

Дені сау адамдардың жауаптылыққа тәрбиелеу, қоғамды ізгілендіру\

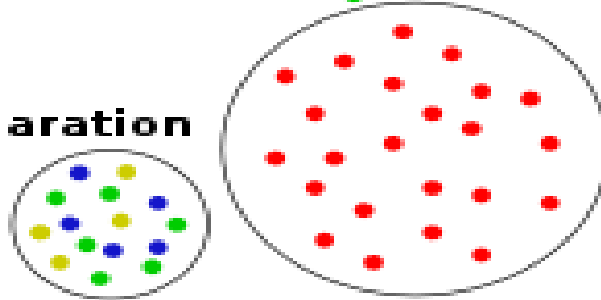
Толық білім

Бейімделу және қоғамға кірігу

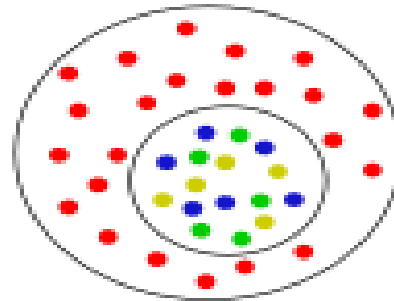
Exklusion

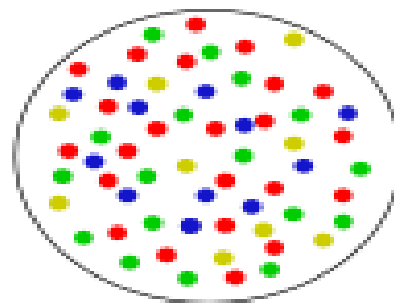
Separation

Integration

Inklusion

Эксклюзия — Сепарация — Интеграция — Инклюзия

Huhtasuon Yhtenäiskoulu

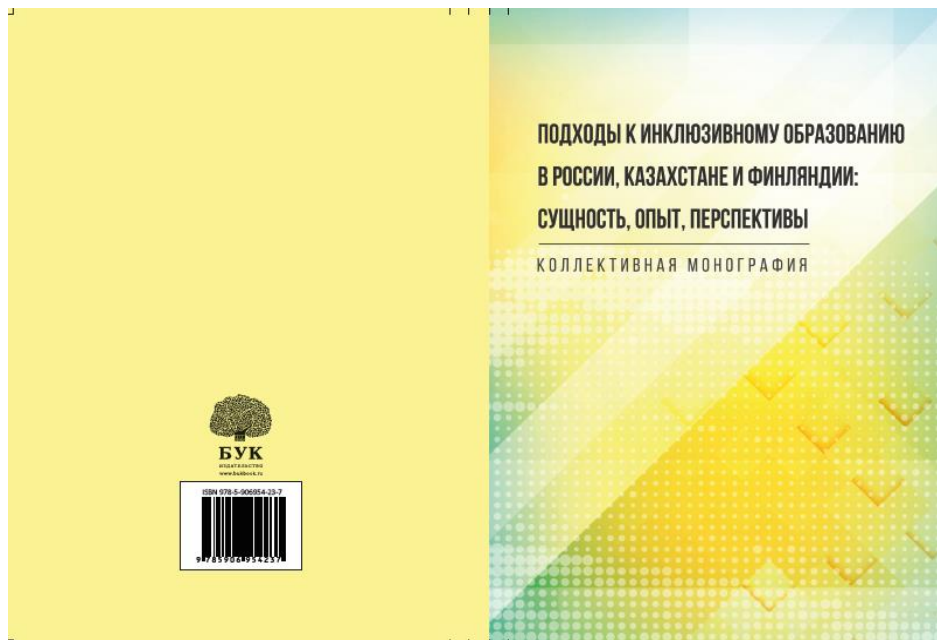
Мен бұл бағытта 2016 жылдан бері, Финляндияда оқыған кезімнен бастап, Қазақстан Республикасы Президентінің «Болашақ» халықаралық шәкіртақысы аясында жұмыс жасаудамын.

Valteri Onerva Mäki school

PROJEKTUUTISEET

Біз Финляндия мен Ресейдің әріптестері мен ғалымдарымен бірге монографияны дайындап, басып шығардық («Ресей, Қазақстан және Финляндиядағы инклюзивті білім беру тәсілдері: мәні, тәжірибесі, перспективалары»), Ресей кітап палатасында, Германия Ұлттық кітапханасының кітап палатасында).

Коллективтік монография («Ресей, Қазақстан және Финляндиядағы инклюзивті білім беру тәсілдері: мәні, тәжірибесі, перспективалары»), 2017.

Бұл инклюзивті білім берудің тәсілдеріне, мүмкіндігі шектеулі балалармен жұмыс істеудің негізгі әдістеріне және олардың дамуы мен үлгерімін бақылауға арналған жұмыс тәжірибесінің жинағы.

Ерекше қажеттіліктері бар балаларды қоғамға кіріктіруге арналған бірегей 3D мектебін үлгілеу

Мүмкіндігі шектеулі балаларды қалай оқыту керек?

- Осы бағдарлама негізінде мұғалімдер әр оқушы үшін жеке тақырыптық оқу жоспарын жасайды
- онда оқушының мінездемесі, оның сүйіп жасайтын әрекеттер түрлері, аурудың ерекшелігіне байланысты бақылаудың қол жетімді нысандары сипатталып, баланың таяу даму бағыттары көрсетілген.

Бейімделген жалпы білім беру бағдарламаларын әзірлеу

Ата-аналармен үнемі кері байланыс және тығыз жұмыс

- Ата-анасыз тәрбие процесі жүрмейтінін есте ұстаған жөн.
- Олармен тығыз жұмыс істеу керек.

- Ең бастысы, барлық іс-шаралар оқушының оқу жетістіктеріне, ынтасы мен жетістіктерін дамытуға бағытталған.
- Мұнда рефлексиялық күнделік көмекке келе алады, бұл оқушылардың жетістіктерін мектепте және үйде бақылауға мүмкіндік береді. Баланың белсенділік кезеңдері және жұмыс қабілетінің төмендеуі ескеріледі.

Сабақта жетістікке жетудің жағдайын жасау

Ақпаратты беру тәсілін өзгертіңіз

- Ақпаратты беру тәсілін өзгерту

- Әр түрлі денсаулық жағдайларымен келген балалар үшін, шамадан тыс күйгелектік пен мазасыздықты тудырмай, өз іс-әрекетінің нәтижелерін дұрыс қабылдау қабілетін дамыту қажет.

Әр түрлі АКТ технологиялары мен құралдарын қолдану

Оқытудың арнайы құралдары

- орын ауыстыруға бейімделу, балама форматтағы оқулықтар, аудио оқулықтар, желілік білім беру ресурстарын, компьютерлік оқыту жүйелерін белсенді қолдану

- Мысалы, мейнстриминг (mainstreaming) тәсілі. Мүмкіндігі шектеулі балалар әртүрлі кештерге, бірлескен іс-шараларға және мүгедек балалар мен қарапайым балаларға арналған бос уақытты өткізуге арналған бағдарламаларға қатыса алады. Мұндай бағдарламалар балалар мен жасөспірімдер үшін әлеуметтік оқытудың қуатты құралы болып табылады.

Тәсілдерді қолдану

Артықшылықтар	Кемшіліктер
<p>Маңызды жеке құзіреттіліктерді дамыту:</p> <ul style="list-style-type: none"> • әлеуметтік (коммуникативтілік, қамқорлық, икемділік); • мәселелерді шеше білу; • мақсат қою қабілеті; • тәуелсіздік; • сенімділік; • өзін құрметтеу 	<p>Уақыт шектеулігі</p>
<p>Эмпатияны дамыту - өзін басқа адамның орнына қою, өзгенің сезімдерін, тілектерін, идеялары мен іс-әрекеттерін өздігінен түсіну мүмкіндігі.</p>	<p>Ресмилік</p>
	<p>Құрдастармен сөйлесуіне қанағаттанбау</p>

Өкінішке орай, Қазақстандағы ерекше қажеттіліктері бар балаларды оқыту әдістемесі әрдайым заман талабына сәйкес келе бермейді. Мемлекеттік білім беру стандарттары мүгедек балалардың жетістіктерін барабар бағалауды қарастырмайды. Оларды қайта қарау керек және балалардың жеке ерекшеліктерін ескеретін икемді жүйе құру қажет.

Қоғам мұндай оқыту стратегиясын жүзеге асыруға дайын емес.

Мұғалімдерді даярлау

**Оқыту әдістері мен тәсілдерін өзгерту,
техникалық базаны қайта жабдықтау**

Мақсаты - «ерекше балаларды» тәрбиелеуге және қоғамға кіріктіруге мүмкіндік беретін ерекше мектеп құру және оны дамыту. Бұл мектеп оқушылардың күнделікті дағдыларын дамытуға бағытталады. Мен алдын-ала ескергенімдей, егжей-тегжейлі аспектілер әрбір оқушыға арналған жеке тақырыптық-оқу жоспарында баяндалады.

3D MODEL OF OUR SCHOOL

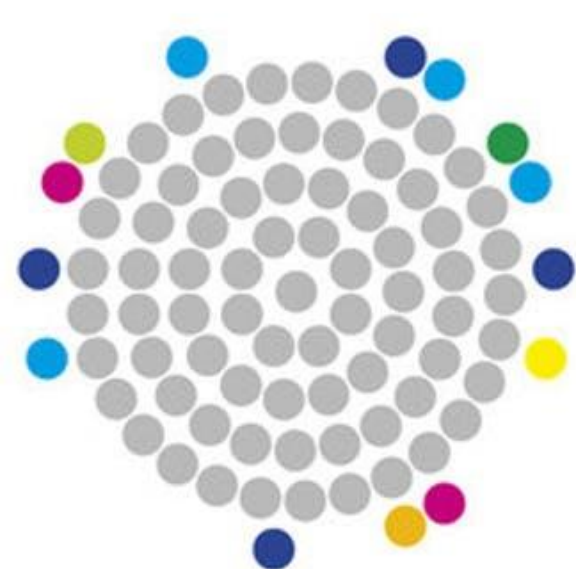

Үлгілеудің міндеттері:

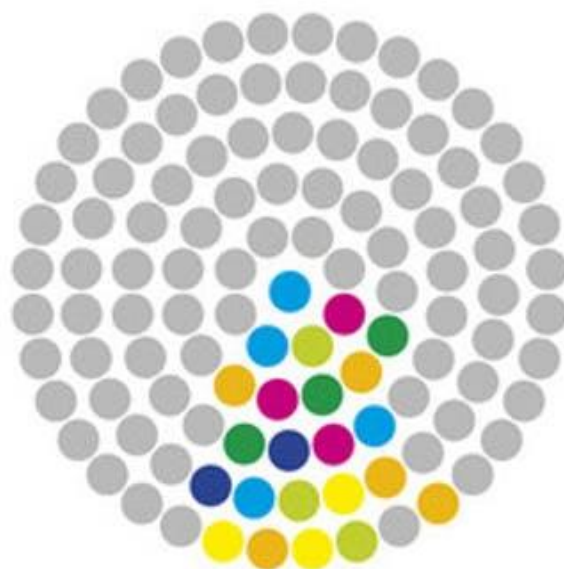
1. «Ерекше балаларды» білім беру ортасына кіріктіру бойынша сауалнама жүргізу.
2. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды кіріктірілген бағдарлама бойынша оқыту үшін мектептің 3D үлгісін жасау.
3. Мүмкіндігі шектеулі балаларға қолайлы білім алу үшін арнайы мүмкіндіктер жасау.

БҰҰ мен PISA зерттеулеріне сәйкес, Финляндиядағы білім индексі әлемдегі ең жоғары көрсеткіштердің бірі екендігі құпия емес. Бұл ел ерекше, әркімнің оқуға және жұмыс істеуге құқығы бар. Бұл елдің барлық оқу орындарында мүмкіндігі шектеулі жандардың қарапайым адамдармен бірге оқуы үшін барлық жағдай жасалған. Мектептен бастап қоғам мүгедектерге бірдей тең көзқараспен қарауға үйренеді.

EXCLUSION

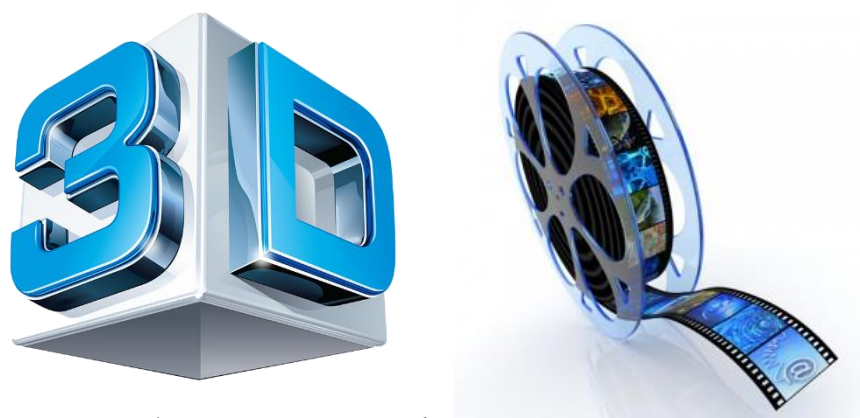

INTEGRATION

INCLUSION

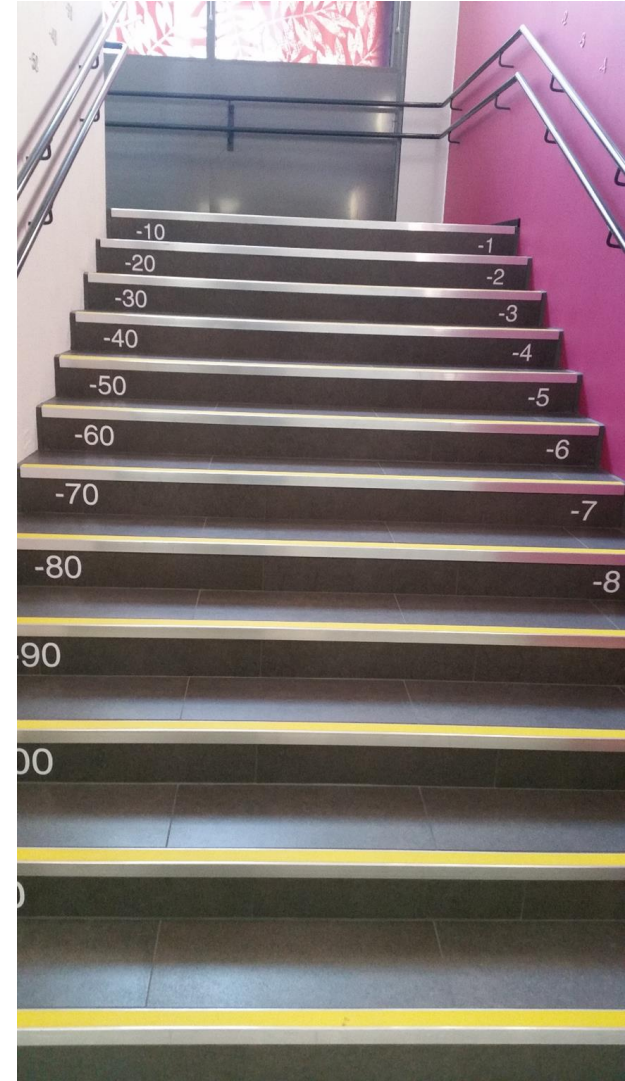

Инклюзивті білім беру мүмкіндігі шектеулі адамға қоғамның толыққанды мүшесі ретінде сезінуге, өз жолын тауып, басқаларға пайдалы болуға мүмкіндік береді.

Мүгедектер санатына жатпайтын адамдар мүгедек балалармен бірге білім алып, мейірімділікке, төзімділікке, әртүрлілікке үйренеді, қажеттіліктер мен мүмкіндіктерді түсінеді, өзімшілдікке бой алдырмай, әлемге деген оң көзқарасы қалыптасады.

→ Hallinto

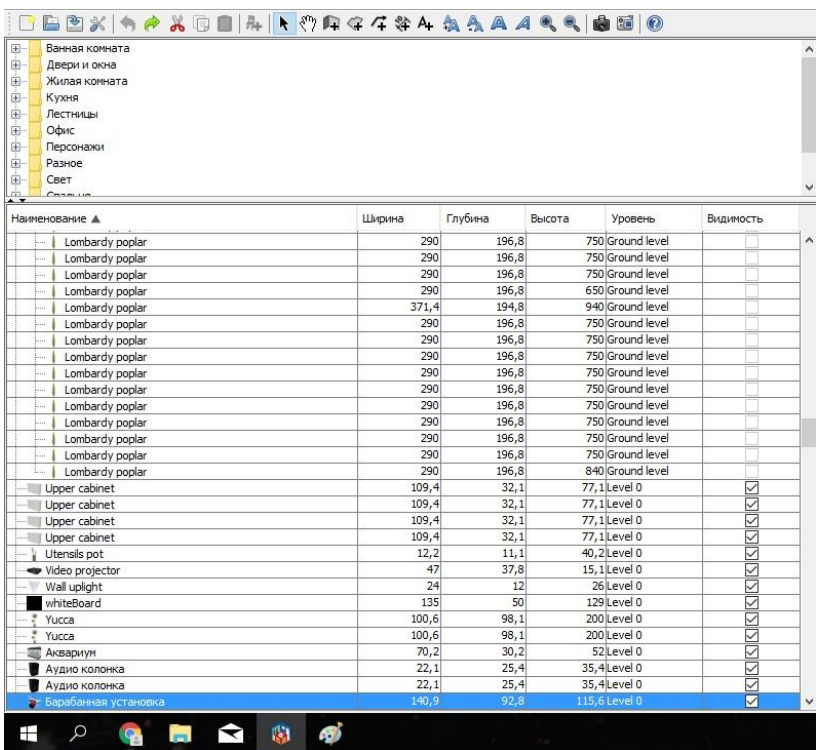
→ Liikuntasali

→ Uimahalli

→ Käsiyötilat

Математикалық есептеулер мен бағдарламадағы материалдарды ескере отырып, 3D мектепті модельдеу

The screenshot shows a software interface with a toolbar at the top, a list of object categories on the left, and a table of object properties. The table has columns for Name, Width, Depth, Height, Level, and Visibility. The objects listed include various types of Lombardy poplar trees, upper cabinets, a utensils pot, video projector, wall upright, whiteboard, yucca plants, aquariums, and audio columns.

Наименование	Ширина	Глубина	Высота	Уровень	Видимость
Lombardy poplar	290	196,8	196,8	750 Ground level	
Lombardy poplar	290	196,8	196,8	750 Ground level	
Lombardy poplar	290	196,8	196,8	750 Ground level	
Lombardy poplar	290	196,8	650	Ground level	
Lombardy poplar	371,4	194,8	940	Ground level	
Lombardy poplar	290	196,8	750	Ground level	
Lombardy poplar	290	196,8	750	Ground level	
Lombardy poplar	290	196,8	750	Ground level	
Lombardy poplar	290	196,8	750	Ground level	
Lombardy poplar	290	196,8	750	Ground level	
Lombardy poplar	290	196,8	750	Ground level	
Lombardy poplar	290	196,8	750	Ground level	
Lombardy poplar	290	196,8	750	Ground level	
Lombardy poplar	290	196,8	750	Ground level	
Lombardy poplar	290	196,8	750	Ground level	
Lombardy poplar	290	196,8	750	Ground level	
Lombardy poplar	290	196,8	840	Ground level	
Upper cabinet	109,4	32,1	77,1	Level 0	
Upper cabinet	109,4	32,1	77,1	Level 0	
Upper cabinet	109,4	32,1	77,1	Level 0	
Upper cabinet	109,4	32,1	77,1	Level 0	
Utensils pot	12,2	11,1	40,2	Level 0	
Video projector	47	37,8	15,1	Level 0	
Wall upright	24	12	26	Level 0	
whiteBoard	135	50	129	Level 0	
Yucca	100,6	98,1	200	Level 0	
Yucca	100,6	98,1	200	Level 0	
Аквариум	70,2	30,2	52	Level 0	
Аудио колонка	22,1	25,4	35,4	Level 0	
Аудио колонка	22,1	25,4	35,4	Level 0	
Барabanная установка	140,9	92,8	115,6	Level 0	

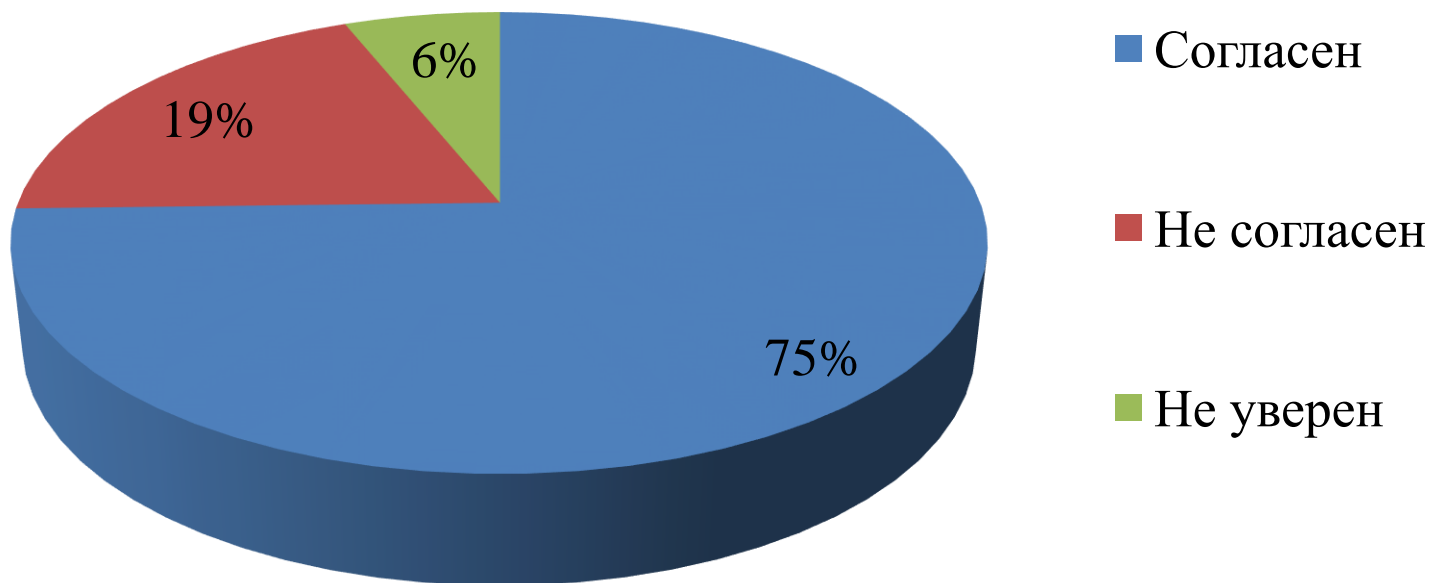

Финляндиядағы ғылыми тәжірибе Қазақстан Республикасында теңдесі жоқ бірегей мектептің 3D моделін құруға негіз болды.

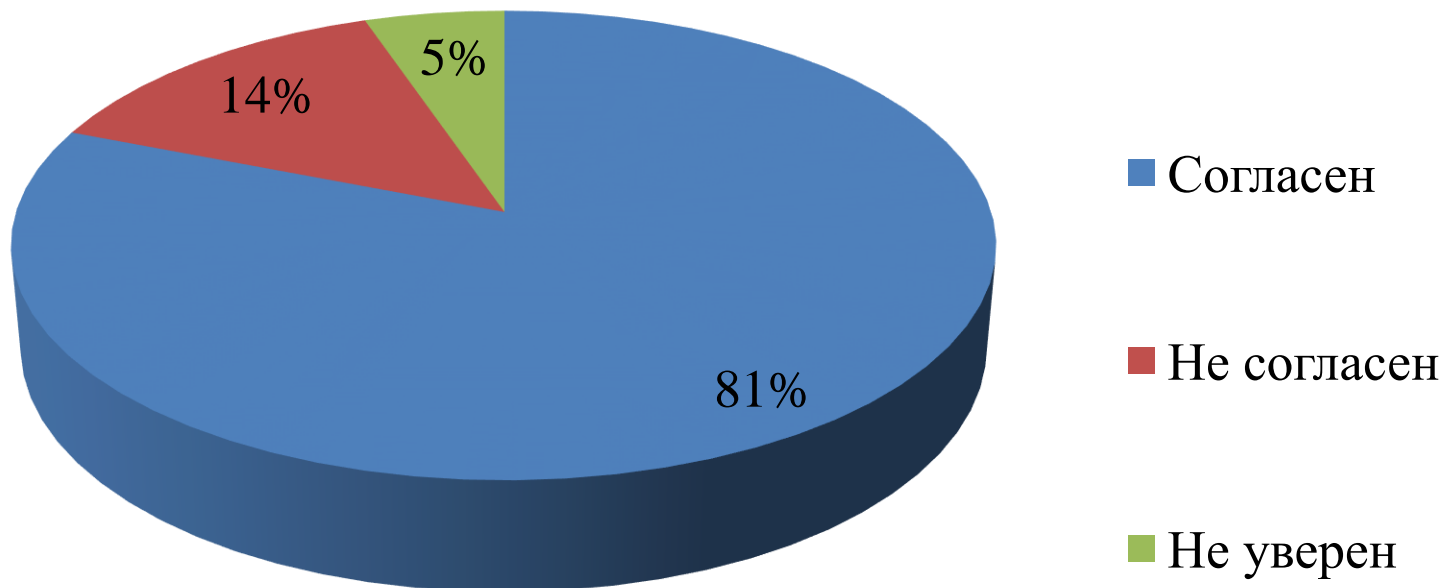
Ол 6-7 жас пен 13-15 жас аралығындағы балаларға арналған.

Бұл 3D модельдің параметрлері мен сипаттамалары практикада қолданылып, іске асырыла алады.

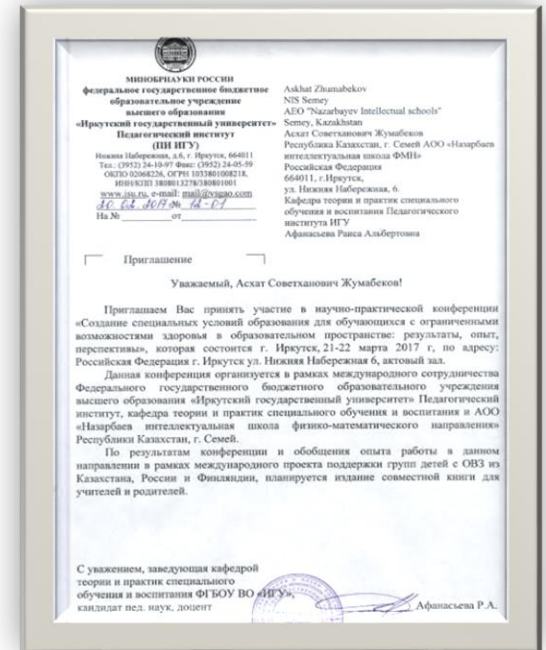
Мүмкіндігі шектеулі балаларды қарапайым мектептерге кіріктіруге келісесіз бе?

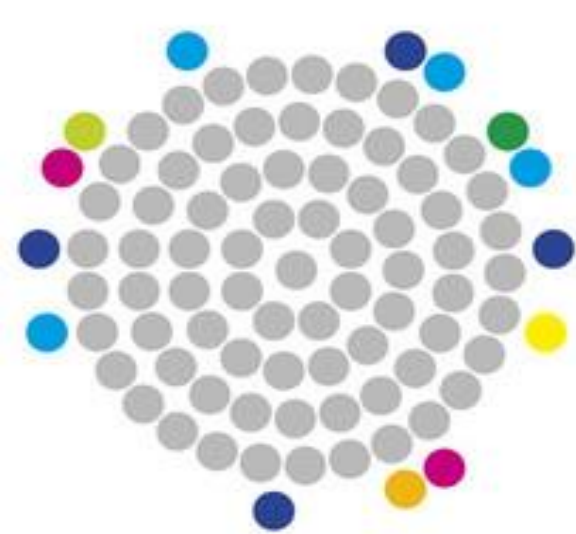
Сіз мүгедек баламен бір сыныпта отыруға дайынсыз ба?

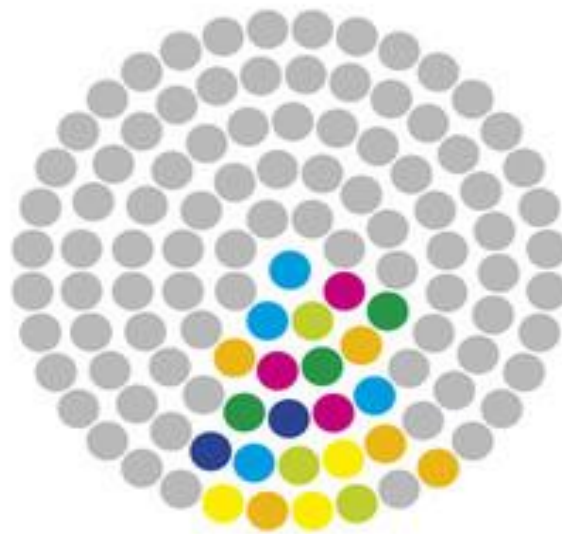
Халықаралық ынтымақтастық

Инклюзивті білім берудің жолы

EXCLUSION

INTEGRATION

INCLUSION

Назарларыңызға рахмет!

